

ПРАЦОЎНЫЯ ПЫТАННІ. 3 ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Новы варыянт Працоўнага кодэкса, кантракты і водпускі, асабліва працы жанчын і інвалідаў, рэжым работы і іншыя «прыватныя» пытанні — усё гэта стане тэмай «прамой лініі» газеты «Звязда» з удзелам начальніка юрыдычнага праўлення Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Ірыны Мечыслаўны ЧЫСЦЯКОВАЙ.

УВАГА! «Прамая лінія» пройдзе сёння з 11 да 12 гадзін па рэдакцыйных тэлефонах (8-017) 292-38-21 і 292-38-92.

Спрощана працэдура мытнага афармлення тавараў пры іх транзітным перамяшчэнні

У Беларусі спрощана працэдура мытнага афармлення тавараў пры іх транзітным перамяшчэнні праз тэрыторыю рэспублікі. Як паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе Прэзідэнта, кіраўнік дзяржаўнага 16 ліпеня падпісаў Указ № 320 «Аб рэалізацыі прынцыпу свабоды транзіту ў Рэспубліцы Беларусь».

Неабходнасць прынцыпа Указа выклікана змяненнямі ў мытным законодаўстве ў сувязі з уступленнем у сілу з 1 ліпеня новай рэдакцыі Мытнага кодэкса.

Рэспубліка Беларусь, прыхільная да прынцыпу свабоды транзіту, захоўвае асаблівае прымяненне аператыва мытнага кантролю ў адносінах да звестак, што з'яўляюцца перавозчыкам пры транзітным перамяшчэнні тавараў праз тэрыторыю рэспублікі. Пералік такіх звестак вызначаны артыкулам 108 Мытнага кодэкса Беларусі.

Кантролю мытнымі органамі падлягаюць звесткі, якія даюць магчымасць для мытных мэтаў ідэнтыфікацыі тавараў і іх колькасць. Да іх адносяцца назва тавараў, іх колькасць, колькасць грузавых месцаў, вага брутна тавараў. Кантроль іншых звестак мытныя

органы не вядуць, а толькі праводзяць праверку наяўнасці тавараў у документах, якія іх суправаджаюць. Калі ў такіх звестках дапушчаны разыходжэнні або яны ўвогуле адсутнічаюць, перавозчык можа іх завяць або ўдакладніць на працягу ў шасці гадзін.

Пры невыкананні перавозчыкам гэтых патрабаванняў тавараў, што перамяшчаюцца транзітам праз тэрыторыю рэспублікі, могуць быць дапушчаны да перавозкі пры ўмовах суправаджэння іх падраздзяленнямі Дэпартамента аховы Міністэрства ўнутраных спраў або мытнымі органамі рэспублікі. Такое суправаджэнне дазваляе выключыць магчымасць парушэння перавозчыкам законодаўства Рэспублікі Беларусь і паслужыць дадатковай гарантыяй дастаўкі тавараў да пункта прызначэння без дадатковай праверкі названых звестак.

Такім чынам, з прыняццем Указа працэдура мытнага афармлення тавараў пры перамяшчэнні іх праз мытную граніцу рэспублікі спрашчаецца і становіцца больш зразумелай для перавозчыкаў. Прыняцце змяненняў у поўнай меры адпавядае міжнародным стандартам.

Уступілі ў сілу папраўкі ў закон аб трансплантацыі органаў і тканак чалавека

Развіццё транспланталогіі — адзін з асноўных напрамкаў дзяржаўнай праграмы развіцця аховы здароўя Беларусі на 2006—2010 гады.

У Міністэрстве аховы здароўя адзначылі, што па разліках Міжнароднай асацыяцыі транспланталагаў, у краіне з дзесяцімільённым насельніцтвам штогод у перасадцы нэрвы маюць патрэбу больш як 600 чалавек, печані — больш як 400,

сэрца — больш як 500 чалавек. Агульная рэлігійная патрэбнасць у трансплантацыі органаў складае больш як 2 тыс. аператываў на трансплантацыі штогод.

У Беларусі выконваюцца аператывы па перасадцы ныркі, касцяво-драўнага мозга. Наглядзчыца на існуючую патрэбнасць, у рэспубліцы пакуль не праводзіцца аператывы па трансплантацыі сэрца, печані, лёгкіх, падстраўнікавай залозы.

Змяняецца ўдзельная вага работнікаў з нізкім узроўнем аплаты працы

Як паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў Міністэрстве статыстыкі і аналізу рэспублікі, удзельная вага работнікаў, які атрымліваюць зарплату, ніжэйшую за мінімальны спажывецкі бюджэт (ВР276,1 тыс.), скарацілася з 16 працэнтаў у маі мінулага года да 13 працэнтаў у маі гэтага года.

Доля работнікаў з узроўнем заробатнай платы ад ВР600 тыс. да ВР1 млн павялічылася з 25 працэнтаў у маі 2006 года да 30 працэнтаў у маі 2007 года. А ўдзельная вага работнікаў, чый заробаток перасягнуў ВР1 млн, павялічылася адпаведна з 8 працэнтаў да 14 працэнтаў.

Паводле даных дзяржаўнай статыстычнай справаздачкі, працэрэманавана запачынанасць па заробатнай плаце па абследаваным галінах эканомікі па стану на 30 чэрвеня гэтага года склала ВР328 млн. Гэта 0,02 працэнта ад налічанага фонду заробатнай платы за май гэтага года.

СОТНІ КВАТЭР — У СВАБОДНЫ ПРОДАЖ

У Мінску праз тыдзень пачнецца серыя аўкцыёнаў па свабодным продажы кватэр насельніцтву непасрэдна заказчыкам будаўніцтва шматкватэрнага дома. Так, 25 ліпеня ўпершыню ў Беларусі пройдзе адкрыты аўкцыён па продажы кватэр.

Кватэры будуча прадавацца ў доме № 49 на вуліцы Прытычкага. Прадэцым з'яўляецца адкрытае акцыянернае таварыства «МАГІД», якое набудавана гэты дом за ўласных грошавых сродкаў. Арганізатар аўкцыёна выступіла УП «Мінскі гарадскі цэнтр нерухомасці».

На першым аўкцыёне грамадзянам будуча прапануюцца 19 кватэр без аддзелчанага работ на стартывае кошту ў беларускіх рублях у межах 900 долараў плюс-мінус 10—20 USD. Лоты, якія прапануюцца: 1 — аднапакатэвая, 2 — чатыропакатэвая і па 8 двуюч., і трохпакатэвых кватэр. Прыняцце ўдзелу ў аўкцыёне і набывч кватэры можа лубы грамадзянін нашай краіны, наглядзчыца на наяўнасць або адсутнасць мінскай прапіскі.

Для ўдзелу ў таргах трэба падаць заяўку, азнаёміцца з аб'ектам і ўнесці задаткі ў памеры 10 працэнтаў ад стартывага цэны лота і залічыць 1/4 МЗП за рэгістрацыю. Напрыклад, стартывае задаткі за двухпакатэвую кватэру можа быць ад 10,5 да 11 мільёнаў рублёў. Задаткі вяртаюцца ўсім удзельнікам

аўкцыёнаў, акрамя тых, хто выйграе таргі. Пераможца аўкцыёна дадаткова трэба будзе аплаціць паслугі арганізатара аўкцыёна звыш цэны продажы ў памеры 1,5 працэнта ад кантрактавога кошту кватэры.

Паводле меркавання спецыялістаў інфармацыйнай службы агенцтваў нерухомасці, адзіным недахопам у механізму набывч кватэр праз аўкцыёны з'яўляецца немагчымасць выкарыстоўваць на гэтых мэтах крэдытныя рэсурсы банкаў, а таксама з тым гэтай акалічнасць зьянення з тэхнічнымі недапрацоўкамі і адсутнасцю падобнай практыкі як з боку беларускіх банкаў, так і з боку паўнікоў жылья і арганізатараў аўкцыёнаў. Магчыма, ужо на наступных таргах банк і арганізатар аўкцыёнаў падрыхтуюць неабходны механізм для крэдытавання такіх задзіаў.

Кватэры ў новым доме прапануюцца ў 900 USD за «квадратны» ў той час калі на другасным рынку жылья квадратны метр амаль усіх відаў кватэр дасягае амаль 2 тысячы долараў і больш. Як хутка будзе павялічыцца кошт кватэр на працягу аўкцыённых таргоў, кажаць спецыялісты.

Тут будзе задзейнічана некалькі фактараў. Па-першае, грамадзянам трэба будзе мець у наяўнасці даволі вялікую суму грошай, памер якой можа вагацца ад 60 да 150 тысяч долараў. Па-другое, у сезон летніх адпачынаў актыўнасць буй-

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАТЭТА



БУЙНА АВАРЫЯ ў ЦЭНТРЫ ГОМЕЛЯ

У цэнтры Гомеля адбылася аварыя, у выніку якой загінула паўная жанчына, сур'ёзна траўмаваны двое дзяцей і яшчэ адна жанчына. Як паведамілі ў прэс-службе ўпраўлення Дзяржаўнага інтэрп'ю УУС Гомельскага аблвыканкама, на скрыжаванні цэнтральных вулиц Перамогі і Кірава адбылося сутыкненне тэнтавага грузавога аўтамабіля «Фіат» і «Волга». Ад удару грузавік павярнуўся, у выніку чаго задняя левая частка борта аўтамабіля зрануў пешаходку, якія ў гэты момант пераходзілі дарогу на зялёнае святло. У прэс-службе дадалі, што з усталюваннем спякотнага надвор'я ў Гомелі ў 2 разы ўзрастае колькасць дарожна-транспартных здарэнняў.

Алена САФРОНАВА, БЕЛТА.

ВЕКАВУЮ ўЗРОСТАВУЮ МЯЖУ ПЕРААДОЛЕЎ 691 БЕЛАРУС

Аб гэтым паведаміла кансультант аддзела па справах ветэранаў і пажылых людзей галюўнага ўпраўлення дзяржаўнай сацыяльнай падтрымкі насельніцтва Мінпрацы і сацабароны Святлана Ермаковіч.

«Сярод беларусаў, якія знаходзяцца ў самым пажаваным узросце, традыцыйна пераважаюць прадстаўніцы слабага полу, — сказала сурзасца. — 100-гадоваю ўзроставаю планку пераступілі 594 жанчыны і 97 мужчыны. Паводле слоў спецыяліста, свой 110-гадовы юбілей ужо адзначылі 14 беларускіх доўгажыцкоў, за плячамі траіх з іх (яны пражываюць у Мінскай, Гродзенскай і Магілёўскай абласцях) — 115 і больш гадоў жыцця. Сярод рэгіянаў рэспублікі больш за ўсё доўгажыцкоў налічваецца ў Гродзенскай вобласці (177 чалавек ва ўзросце за 100 гадоў). На другім месцы — Мінская вобласць (141), на трэцім — Брэсцкая (95). На Віцебшчыне пражываюць 94 чалавекі, якія ўжо адзначылі юбілей юбілей, у Гомельскай вобласці — 74, у Магілёўскай — 64, у сталіцы — 46.

Алена ПРЫС, БЕЛТА.

Надзённае ЗГОДНА З ПРАГНОЗАМІ, ПРАХАДНЫ БАЛ ЗАСТАНЕЦЦА НА ўЗРОЎНІ МІНУЛАГА ГОДА

Каля двухсот тысяч чалавек з 12 па 28 чэрвеня, а таксама ў рэзэрвовы дзень 4 ліпеня удзельнічалі сёлета ў цэнтралізаваным тэсціраванні. Яно праводзілася па 14 прадметах пад кантролем прыкладна трох тысяч чалавек (у Дзяржкамсію ўваходзіць 52 чалавек).

Тэсціраванне можа стаць платным

Выпускнікі школ з паглыбленам вывучэннем пэўнага прадмету атрымалі ў час ЦТ-2007 на 10—20 балаў больш за іншых абітурыентаў. Каля 8 працэнтаў абітурыентаў атрымалі нездавальняючы адзінкі (іх адказы былі ацэнены менш чым на 15 балаў), а значыць, адвёдуць ад агульнай колькасці абітурыентаў ужо склаў каля 25 тысяч чалавек. Максімальныя тэсты склаў з 18 і 500 тысяч чалавек-тэстаў: з 18 ідэальных працэ дзе былі па рускай мове, тры — па беларускай мове і трынаццаць — па матэматыцы. Прыкладна 1600 тэстаў былі ацэнены на нуль. Сертыфікацыя ЦТ зараз прымаюць 43 ВНУ (летась — 20). Набор-2007 — каля 85 тысяч чалавек, а паступаюць каля 120 тысяч. Зніжыў набор на спецыяльнасці, звязаныя з правам, эканомікай і педагогікай, а больш спецыялістаў патрэбна ў будаўніцтве і ў інфарматыўна-камп'ютэрных тэхналогіях.

Сёлета назіралася павышэння актыўнасці абітурыентаў у жаданні праісці цэнтралізаванае тэсціраванне, — інфармуе Анатоль РУБІНАУ, першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі, старшыня Дзяржаўнай камісіі па кантролю за ходам падрыхтоўкі і правядзення ўступных іспытаў у 2007 годзе ва ўстаноўвае, якія забяспечваюць атрыманне вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі.

Калі летась тэсціравалася 170 тысяч чалавек, то зараз ужо 195 тысяч (нельга забываць, што сярод іх тры, хто перапаступае з платнай на бясплатную форму навучання, хто наогул не паступіў лётасі ці тэрыторыя еўцца перад ЦТ-2008). Большая колькасць абітурыентаў праходзіла тэсціраванне па матэматыцы — звыш 127 тысяч чалавек, што радзі, бо ў будучым мы набудзем спецыялістаў у тых сферах, якія нам сапраўды патрэбны.

Анатоль Мікалаевіч з упэўненасцю заявіў, што сістэма правядзення цэнтралізаванага тэсціравання ўжо наладжана, ЦТ прыжылося ў Беларусі. Сёлета цудоўна былі арганізавана сістэма апыячэння вынікаў (на стэндах, Інтэрнэт-сайце, пры дапамозе атрымання SMS), ён хутка павялічылася ўдзел уступнай кампаніі. Збыў у арганізацыі ЦТ не было. Калі ўзнікла некаторыя нестыкоўкі (напрыклад, не хпіла колькасць тэстаў для абітурыентаў, дрэнна надрукаваны адказы), то сітуацыя вырашалася аператывна ў і асноўным на карысць абітурыента.

Асноўная ідэя выкарыстання тэстаў — пазбавіцца ад суб'ектывізму педагогаў — цалкам сьбё апраўдала, — перакананы Анатоль Рубінаў, бо, скажам, на тэст па матэматыцы назначана педагогі на літаратуру, якія ніяк не могуць паўплываць на вынікі. Зараз застаецца ўдасканаліць якасць тэстаў: на-

УЦЕЧКА РАДЫЦЫНІ НА ЯПОНСКОЙ АЭС АКАЗАЛАСЯ ВЕЛІМІ СУР'ЭЗНАЙ

Уцэчка радыяцыі на атамнай электрастанцыі «Касівадзакі Карыва» аказалася на 50 працэнтаў вышэй зяўляючага раней узроўню, перадае ІТАР-ТАСС. Паводле звестак агенцтва, было выяўлена каля 60 пашкодненняў у тым ліку ўрушэнні глебы, разрывы труб, уцэчкі радыяактыўнай вады і даволі вялікі трэшчы ў фундаменце.

Дырэктар Міжнароднага агенцтва ААН па атамнай энергетыцы (МАГАТЭ) Махамед аль-Барадзі выказаў апасенне, што сіла землетрусу перавысіла той гранічы ўзровень, на які разлічана АЭС. Таму ён запатрабавваў ад японскіх уладаў усебакова праверыць збудаванне, сістэмы і састаную часткі ядзерных рэактараў, таксама прапанаваў дапамогу міжнародных інспектараў.

Рэха катастрофы ФОСФАРНАЯ ХМАРА ТАРМАЗНУЛА

Беларускія экалагі запэўніваюць, што атрутныя ападкі нашай краіне не пагражаюць

Тэхнагенная катастрофа ў Львоўскай вобласці, дзе 16 ліпеня сшылі з рэак і загараліся вагоны з жоўтым фосфарам, выклікала палепалох і ў Беларусі. Масла ў агонь падлілі украінскія і расійскія СМІ, якія ўвечары 17 ліпеня паведамілі, што падчас тэсціравання пахараў атрутныя пары фосфару падынялі ў паветра і рушылі ў бок Беларусі. Аднак, як паведаміла прэс-сакратар Міністэрства прыроды і аховы навакольнага асяроддзя нашай краіны Алена Пенязь, рэальнай пагрозы насельніцтву Беларусі няма. Паколькі руху паветраных мас падчас пахараў практычна не было, то атрутная хмара асела на тэрыторыі Украіны, у радыусе 90 кіламетраў вакол месца катастрофы. Беларускія экалагі праверылі стан навакольнага асяроддзя на прыгранічнай з Украінай тэрыторыі. У прыватнасці, былі ўзяты пробы вады, грунту і атмасфернага паветра ў Брэсцкай і Гомельскай абласцях. Забруджвання не выяўлена. Тым не менш, як запэўнілі ў Мінпрыроды, спецыялісты міністэрства працуюць ва ўзмоцненым рэжыме. Паводле слоў Алены Пенязь, кантроль за станам паветраных мас, грунту і вады на прыгранічных тэрыторыях ад Брэста да Пінска праводзіцца праз кожныя тры гадзіны. Для гэтых мэтаў нават задзейнічаны верталёт пагранічных

войскаў, з дапамогай якога робіцца пробы ў трох слаях атмасферы. Пакуль што ўсё і ў прамым, і ў пераносным сэнсе слова ціха: гэта значыць поўны штыль і адсутнасць атрутных рэчываў.

На момант падрыхтоўкі публікацыі, Мінпрыроды Беларусі атрымала ад украінскіх калегаў паведамленне, што тэхнагенная катастрофа лакалізавана на 90 працэнтаў. І ўсё ж у Мінпрыроды нашай краіны на ўсякі выпадак не даюць адбой «паветранай трывогі». Нашыя спецыялісты мадэліруюць сітуацыю, якая можа ўзнікнуць пры ўзмацненні ветру ў бок Беларусі і гатовыя прыняць неабходныя меры.

Належыць высновы з украінскай катастрофы зрабілі і беларускія чыгуначнікі. Паводле звестак прэс-службы Міністэрства транспарту і камунікацый, Беларускай чыгуначнай прымаюцца дадатковыя меры перасцярогі. Наладжаны яшчэ больш пільны кантроль за вагонамі з жоўтым фосфарам і іншымі небяспечнымі грузамі, якія перавозіцца па тэрыторыі нашай краіны. Увогуле, зараз вывучаецца пытанне аб змяненні маршрутаў цягнікоў з фосфарам. Планаўца накіраваць іх у абход буйных населеных пунктаў Беларусі.

Рэканструкцыя перасадчнага вузла мінскага метро «Кастрычніцкая—Купалаўская» перанесена на 2008 год

Рэканструкцыя перасадчнага вузла Мінскага метрапалітэна «Кастрычніцкая—Купалаўская», якую планавалася пачаць з 1 жніўня, перанесена на наступны год. Аб гэтым паведаміў начальнік КВП «Дзяржцыя па будаўніцтву Мінскага метрапалітэна» Васіль Жыбуль.

У Малайзіі зляцэнца двойчы за дзень выкраў адзін і той жа аўтамабіль «Паршэ» коштам \$250 тыс.

Спачатку добра апрануты малады чалавек з'явіўся ў салоне па продажы элітных аўтамабіляў і папрасіў ключы ад «Паршэ», каб пасядзець у яго салоне. Як толькі зляцэнца апынуўся ўнутры, ён завёў рухавік і ўціх з салона прама праз вітрынае шкло. Аднак далёка адвёхаць не змог — у машыне скончылася паліцыяўска. Паліцыяўска, якія знайшлі машыну, адцягнулі яе на станцыю паліцыяўска ўчастка. Злымысник, у якога засталіся ключы ад машыны, купіў бензін і з'явіўся з каністрай прама ў паліцыяўска ўчастак. Ён хутка заліў бензін і імпвіла знік на «Паршэ» на вакач здзіўленых паліцыяўска. Аднак далёка ўчыць яму зноў не ўдалося: зляцэнца зрануўся, і ў горадзе выставлены пасты для яго затрымання. І, кінуты ў «Паршэ», уцёк. Паліцыяўска вядуць пошукі зляцэнца, які зняславіў іх.

Кар. БЕЛТА. Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Эксклюзіў будаўніцтва жылля для «ЧАРГАВІКОЎ» у сталіцы будзе ажыццяўляцца без аплаты работ па правядзенню ўнутрыкватэральных сетак добраўпарадкавання і азелянення тэрыторый новых дамоў

Аб гэтым у гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» паведаміў начальнік ўпраўлення жылльва будаўніцтва Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Беларусі Аляксандр Горваль.

Паводле яго слоў, дзіямі Мінгарвыканкам адмяняў сваё рашэнне, згодна з якім па жылых дамах, якія пачынаюць будаўніцтва з 1 ліпеня 2007 года, фінансаванне работ на правядзенне інфраструктуры неабходна было ажыццяўляць за кошт забудовшчыкаў, у тым ліку і грамадзян, якія маюць патрэбу ў паліпашэнні жыллёвых умоў.

На думку Аляксандра Віталевіча, перапачаткова гэта рашэнне супярэчыла нарматыўнай базе, якая вызначана Указам Прэзідэнта № 185, пастановай Мінбудаўніцтву № 28 і іншымі дакументамі, дзе вызначаны кошт квадратнага метра жылья для тых, хто мае патрэбу ў паліпашэнні жыллёвых умоў.

«На мой погляд, гарадзкія чыноўнікі крыху паспалісцілі кампенсавачы затраты на інфраструктуру (сёлета на гэтыя мэты гораду не

| | | |
|---|--|------------------------------|
| Курсь зямельных валют, устанюўленыя НБ РБ з 19.07.2007 г. (для бн разлікаў) | Курсь зямельных валют для безвалютных разлікаў | Агенцтва Уладзіміра Граўцова |
| 1 доллар ЗША | 1 еўра | 1 італійскі літ |
| 1 японскі іт | 1 польскі злоты | 1 расійскі рубель |
| 1 украінская грыўня | 1 іспанскі пэсета | 1 чэшскі крона |

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

СТРАШНАЯ АВІЯКАТАСТРАФА ў БРАЗИЛІ

У аэрапорце бразільскага горада Сан-Паўлу пасажыры сямалёта Airbus-320 пры пасадцы ўрэзаўся ў заправачную станцыю і загарэўся. Самалёт не паспеў затармазіць і выехаў за межы ўзлётна-пасадчнай паласы. Акрамя пасажыраў самалёта, загінула многа людзей і на зямлі, паведамляе агенцтва «Рэйтар».

Выратавальнікі лічаць, што колькасць ахвяраў можа перавысці 250 чалавек. Як мяркуецца, лайнер не змог затармазіць на пасадчнай паласе з-за моцнага лійня. Паводле іншай версіі, пілот, бачачы, што не паспявае затармазіць, паспрабаваў зноў узляцець, але яго гэта не ўдалося. На борце, паводле звестак авіякампаніі ТАМ, якой належыць самалёт, знаходзіліся 170 пасажыраў і шэсць членаў экіпажа. Акрамя іх, загінула таксама шмат супрацоўнікаў кампаніі грузавых перавозак, у будынку якой ўрэзаўся лайнер (у трохпавярховым будынку ў той момант працавалі больш за 30 чалавек), а таксама наведвальнікі невялікіх магазінчыкаў на тэрыторыі аэрапорта.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ў сувязі з цяжкай авіякатастрафай і шматлікімі чалавечымі ахвярамі накіраваў тэлеграму спачування кіраўніку Бразіліі Луісу Інасіа Лула да Сілыва.

МУЖЧЫНА ПРАЙШОЎ 25 КІЛАМЕТРАЎ, КАБ ЗДАЦЬ СКАРБ УЛАДАМ

Жыхар Нярчынска-Заводскага раёна Чыніцкай вобласці, разбіраючы на дрывы стары дом, знайшоў схаваны ў сцяне гліняны гаршчок з залатымі манетами.

Як паведаміла агенцтва ІТАР-ТАСС, 54-гадовы мужчына прыхаў у старою, закінутую вёску, дзе калісьці жылі казакі, каб наплаваць дрывы, а знайшоў ідзе багацце. Забыўшы пра дрывы, законнаспасланны грамадзянін пераадолеў дарогу ў 25 кіламетраў і прывёз каштоўную знаходку ў адзель унутраных спраў па Нярчынска-Заводскаму раёну. Усяго ў сасудзе аказаліся 63 залатыя манеты з вывавай імператара Мікалая II, у тым ліку і залатыя царскія чырвонцы. Выпушчаны яны былі ў 1898 годзе.

Ураўне з такой знаходкай сутыкнуўся ўпершыню. Зараз манеты адраўлены ў Чыту на экспертыз, дзе пасля вывучэння спецыялісты дадуць рэальную ацэнку знойдзенаму скарбу. Пакуль жа, паводле папярэдніх ацэнак, яго кошт азнаўваецца ў суму, роўную тром гадавым бюджэтам Нярчынска-Заводскага раёна. Згодна з законодаўствам, грамадзянін, які здаў скарб, атрымае частку ад агульнай сумы знаходкі.

НЕ ХАПАЕ 100 ЕЎРА, КАБ ТРАПІЦЬ У КНИГУ РЭКОРДАЎ

Вадыцель «хуткай дапамогі» з горада Тымна Амурскай вобласці Андрэй Вялічка адрасіў валасы даўжынёй 1 м 5 см. Ён стаў першым мужчынам у Расіі, які валодае такой каосу.

У ранейшых рэкордсменаў даўжыня валасоў была «усёго» 1 метр. Цяпер тындзінскі вадыцель марыць трапіць у Кнігу рэкордаў, аднак тут у яго ўзніклі праблемы. Вялічка атрымаў даведку, якая павярджала ягоны ўсерасійскі рэкорд. Аднак да яе павінны быць яшчэ кубкі і дыплом. А каб іх атрымаць, неабходна залічыць аргамітэту Кнігі рэкордаў Расіі 100 еўра, а такіх грошай у вадыцеля «хуткай» няма. Праўда, у яго сёння грошы вырашчавае касу і далей і трапіць ужо ў сусветную Кнігу рэкордаў Гінеса. Як кажа сам Вялічка, ён вырашчаваў валасы 10 гадоў, а асноўная праблема заключалася ў доглядзе касы: мыць, расчэсваць, заплітаць. Да таго ж, маці рэкордсмена выступае супраць такой «немужчынскай» знешнасці і прэсчыць стрыжыць доўгія валасы.



Інфляцыя ў чэрвені склала 0,4 працэнта

паведамліў БЕЛТА ў Міністэрстве статыстыкі і аналізу. Індэкс спажывецкіх цэн на тавары і паслугі ў чэрвені гэтага года да снежня мінулага года склаў 103,6 працэнта. Сярэднімесячны прырост цэн з пачатку года склаў 0,6 працэнта.

Нагадаем, што ў адпаведнасці з Асноўнымі напрамкамі грашо-кредытнай палітыкі Беларусі на 2007 год гадавая інфляцыя запланавана ў межах 6—8 працэнтаў.

Каментарый аб парадку індэксацыі даходаў насельніцтва за чэрвень 2007 года

Грашовыя даходы насельніцтва, што атрымліваюцца з бюджэтных крыніц (заработная плата; грашовыя забеспячэнне ваеннаслужачых тэрміновай службы, курсантаў ваенна-вучэбных устаноў і суворайцы; дзяржаўная стыпендыя навучанскай моладзі; заработная плата дзяржаўных служачых і прыраўнаных да іх асобаў; грашовыя забеспячэнне ваеннаслужачых і асобаў радавога і начальніцкага складу), за чэрвень гэтага года індэксацыі не падлягаюць. Як растлумачыў карэспандэнт **БЕЛТА** намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Беларусі Пётр Грушнік, гэта абумоўлена тым, што індэкс спажывецкіх цэн за чэрвень гэтага года не перавысіў п'яціпрацэнтны парог да лістапада 2006 года і да студзеня 2007 года.

У сувязі з тым, што не перавышаны п'яціпрацэнтны парог да месяца папярэдняй індэксацыі (студзень гэтага года), дапамогі і стыпендыі беспрацоўным на перыяд прафесійнай падрыхтоўкі, павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі па накіраванню дзяржаўнай службы знятыя са з'яўлення гэтага года індэксування на 6,8 працэнта. Насельніцтву, якое атрымлівае даходы з іншых крыніц, кампенсаций страт ад інфляцый ажаціўляецца па падставах, прадугледжаных калектыўнымі дагаворамі (пагадненнямі).

Нагадаем, індэксацыя ажыццяўляецца па нарматыву, устаноўленаму Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 28 студзеня 2006 года № 55 «Аб нарматыве індэксацыі грашовых даходаў насельніцтва з улікам інфляцыі». Індэксуюцца даход у межах 100 працэнтаў зацверджанага бюджэту прыжыткавага мінімуму, дзючага на момант індэксацыі, — цярпяр гэты нарматыў складае Br179 тыс. 100. Частка даходу, якая перавышае гэту суму, індэксацыі не падлягае.

Палкоўні індэкс спажывецкіх цэн за чэрвень да студзеня гэтага года не перавысіў п'яціпрацэнтны парог, мінімальна заробная плата за чэрвень гэтага года не індэксуецца і складае Br179 тыс. 50.

ДЗЕЛЯ ГЭТАГА — ПРАЦАВАЦЬ ВАРТА

Я хацеў бы далучыцца да тых, хто ў гэтыя дні віншуе «Звядзду» з яе юбілейнай датай, і выказаць вялікую ўдзячнасць калектыву рэдакцыі за працу — без перабольшвання — неабходную нашай краіне і ўсім беларусам, за стварэння пошукі, за тое, што вы ў свае радкі заўсёды ўкладваеце часцінкі сваіх сэрцаў.

З 1973 года я не жыў у краі, дзе нарадзіўся і вырас, але заўсёды цікавіўся жыццём Беларусі, наведваў маці, родных, сяброў і знаёмых, ніколі не забываў сваю родную мову і пры любой магчымасці стараўся чытаць на ёй літаратурныя творы, газеты, часопісы. У культуры беларускага пасольства, якое знаходзіцца ў нашым горадзе, разам з беларускім культурна-асветным цэнтрам у імя святой Ефрасініі Полацкай, я часта праглядаю беларускую прэсу, і ў асаблівасці тую, што выдаецца на беларускай мове.

«Звядзду» працываю поўнаасцю, а некаторыя матэрыялы яшчэ і перачытваю.

У апошні час пастаянна знаёмлюся з электроннай версіяй. Апроч іншага, мне імплануе тое, што тут не праводзіцца розных эксперыментаў з мовай, якую я ведаю, хоць некаторыя незнаёмыя словы (больш іншаземнага паходжання ў вас) і з'яўляюцца...

Шчыры дзякуй газеце за тое, што яна з нумарам у нумар пастаянна працуе на захаванне і развіццё беларускай, на тое, каб кожны грамадзянін краіны ганарыўся сваім паходжаннем, імкнуўся ведаць родную мову, гаварыў на ёй, каб яна часцей гучала з вуснаў дзяржаўных асобаў і чыноўнікаў!

З Днём нараджэння, «Звядзды»!
Уладзімір СІЛН, палкоўнік запasu.

г. Новасібірск.



НАВУКОЎЦЫ БЕЛДЗЯРЖУНІВЕРСІТЭТА РАЗГАДАЛІ «МОВУ» НАСЯКОМЫХ, АБО ДЛЯ ЧАГО ШАУКАПРАДУ «ВОДАРЫ КАХАННЯ»?

Амаль фантастычныя распрацоўкі ўкраіняюцца на хімічным факультэце БДУ. Там штучна вырабляюцца сінтэтычныя прэпараты, якія з'яўляюцца аналагам натуральных феромонаў насякомых. Каб зразумець значнасць работы навукоўцаў, трэба ведаць наступнае. Людзі размаўляюць адзін з адным пры дапамозе гукіа, а іншыя прадстаўнікі жывой прыроды — каму як зручней. Насякомы дасягаюць адзін аднаму сігналы пры дапамозе пахаў, кожны з якіх мае пэўнае значэнне для асобінаў аднаго віду. Рэчывы, якія выдзяляюцца ў навакольнае асяроддзе і маюць тое ці іншае адценне паху, называюцца феромонамі. Калі ведаць іх хімічную формулу і паспрабаваць стварыць у лабараторных умовах, то пасля распаўсюджвання ў атмасферу можна фактычна ўзяць жывы арганізм пад кантроль.



Пасткі б'ваюць розных відаў.

Дарчы, феромоны выпрацоўваюцца кожнай жывай істотай, і чалавек не выключэнне. Мы выкарыстоўваем іх, і таксама для «гульні» з іншымі. Рэчывы гэтыя дзейнічаюць на інстынктыўным узроўні, змагаюцца з іх «загадамі» складана. У апошнія гады актыўна гандлююць так званымі «парфумаўмі каханьня». Калі перад выхадом да дому выпусціць некалькі пахучых кропляў на адзенне, то магчыма нават з першага позірку знайсці ключ да сэрца ўладабанай асобі. Феромоны, якія знаходзяцца ў флаконах, як аб'екты вытворцы, сваім пахам прыцягваюць жанчын або мужчын. «Толькі адчуўшы іх вадар, мужчына адразу ж захоча каханьня менавіта з вамі», — такія словы змяшчаюцца на адной невялікай ёмістасці са спецыяльнымі «жаночымі» духамі. Але гэта па чутках. Не ведаю, як гэта адбываецца з людзьмі на практыцы (адзін знаёмы казаў, што калі трапіў не на распаўсюджвання падробкі, а на сапраўдныя «духі запалу», то цеснае знаёмства з жанчынай забяспечана), а вост на насякомых феромоны дзейнічаюць бездакорна. Прынамсі, наведваючы днём лягас Маладзечанскага раёна, карэспандэнт газеты пераказаў, што з прыродой не спрачаюцца, а вучоныя нашы ў сваіх распрацоўках нічым не саступаюць замежным калегам.

Святло, злітаюцца і гінуць сотні насякомых. Бывае, што ўдзельнікі насцяваюць феромонамі, якія прызначаны толькі для мужчынскіх асобінаў. Крылатыя кавалеры м'яркуюць, што ляцяць да сябровак, а на справе трапляюць у празрысты кантэйнер. Нават той, хто не трапіў, усё роўна будзе дэзарынтаваны і ўжо не здольны адразаць сігналаў натуральных ад «водараў» сінтэтычных. У выніку самкі насякомых так і не дакаюцца сваіх «каханых». Якаў Марчанка так пераканана тлумачыць, што яна не стрываецца, і сам засунуў нос у адну з пастак. Можна, і на чалавека яны дзейнічаюць? Аднак нічога не адбылося.

У чым жа эфектыўнасць штучных феромонаў? У нашых лясах яны пачалі выкарыстоўвацца з 1997 года і ўжо сталі адной з галоўных формаў барацьбы са шкоднікамі дрэў. Пры іх дапамозе ажыццяўляецца і кантроль за колькасцю насякомых-шкоднікаў, і неспраўнае знішчэнне. У развіццё на дрэвах пасткі, у раз'ядне якіх знаходзіцца маленькія гумовыя кавалачкі, якія ўтрымліваюць феромонныя рэчывы, злітаюцца ворагі дрэў. У месцах патэнцыйнай рызыкі пасткі размяшчаюцца для правядзення маніторынгу колькасці шкоднікаў у лесе. Калі ж крытычная кропка перасянута мяжу, і пагроза для масіваў стала відавочнай, то ў спецыяльным парадку па ўсім лесе размяркоўваюцца вялікае колькасць пастак, у якіх, нібы на

прыбытку. Напэўна, дзясяткі тысяч кошт феромонаў пры аднолькавай якасці мае вызначальную ролю ва ўнікальнасці беларускай распрацоўкі. Зараз праходзяць рэгістрацыйныя іспыты феромонных прэпаратаў для барацьбы з сасновым шаўкапрадам, звычайным і сасновым пілішчыкам. А ўвогуле з 2000 года лясная гаспадарка пачала пераходзіць на выкарыстанне імпартазамышчальных феромонаў. Пасля рэгістрацыі можна будзе сцвярджаць аб беларускім...

— За дванаццаць апошніх гадоў па Беларусі прайшлі востоме засух, якія загубілі лясныя насаджэнні. Вядома, што пасля такой прыроднай з'явы на дрэвы накідаюцца насякомыя-шкоднікі і знішчаюць іх. На сёння найбольш дзейсны сродак барацьбы з крылатымі ворагамі — штучныя феромоны, — расказаў галоўны інжынер дзяржаўнай устаноў па абароне і маніторынгу ляска «Беллеаабарона» Якаў Марчанка. — Раней мы набывалі рэчывы ў польскіх, англійскіх, расійскіх вытворцаў, і кошт быў даволі высокім. Беларускія ж распрацоўкі ў два-два з паловай базы таннейшыя за замежныя аналагі.

На лясным масіве, у спецыяльна разведаных на галінках дрэў пластыкавых пастках ляжалі трапіўшы туды шкоднікі лясоў — шаўкапрады. Усе выключна мужчынскага полу. Яны ляцелі на прызыўны пах самак свайго віду, але замест сустрэчы з імі трапілі ў пастку. Ды і, шчыра кажучы, тое, што шаўкапрады прынялі за сігнал для знаёмства, было не што іншае, як пах сінтэзаванага ў лабараторыі хіміфака феромону.

— У залежнасці ад віду шкодніка і мэты, мы выкарыстоўваем ад некалькіх феромонных пастак на адзін гектар да адной на сто гектараў. Ствараем таксама і спецыяльныя лоўчыя дрэвы, на якія прыцягваем, а потым знішчаем насякомых. Пах адбываецца да чатырох кіламетраў, — патлумачыў ён. — Мы ахопліваем тую апрацоўку 460—600 тысяч гектараў лясной плошчы, за дзейнічаем пры гэтым пяць—дзесьці тысяч дыспенсераў (гэта крыніца ўтрымання і адзінка ўліку феромонаў).

У 1962 годзе ў паўднёвых лясах краіны вораг дрэва — звычайны сасновы пілішчык — пашкодзіў каля 500 тысяч гектараў.

Нездарма карэспандэнт газеты не адчуў ніякага паху, для гэтага яму трэба было нарадзіцца па меншай меры шаўкапрадам. Беларускія феромоны, таксама як і іх замежныя аналагі, павінны мець віртуозную выбірлівасць

— Так, пасля рэгістрацыі новых распрацовак можна сказаць, што гэта — беларускае ноў-хаў. — Якія асаблівасці распрацоўкі феромонаў? — Неабходна вырабляць рэчывы дастаткова складанага складу. Для таго, каб зробленае рэчыва прыяблівала насіжаме, сінтэтычны феромон павінен быць ідэнтычным натуральнаму. Метады, якія існуюць на сёння, не дазваляюць атрымліваць феромоны за невялікую колькасць тэхналагічных прыёмаў, наадварот, патрабуюць шматстадыянага сінтэзу. Да таго ж, на кожнай стацыі праводзіцца серыя асобных тэхналагічных аперацый, каб забяспечыць ачысць ад пачобных рэчываў. Усе дзейныя моцны былі выкараны толькі высокакваліфікаванымі хімікамі.

— Чым адрозніваецца распрацоўка вашай лабараторыі? — Мы арыентаваліся на галоўныя патрабаванні: невысокі кошт і даступнасць усіх зыходных матэрыялаў, скарачэнне колькасці ўсіх стадыяў атрымання рэчыва, высокі канечны прадукт і самае галоўнае, максімальна яго чысціна, якая не адрознівае б рэчыва ад натуральнага феромону.

У нашай краіне ўжо зарэгістраваны пяць відаў феромонных абаронцаў ад шкодных насякомых. Прадукцыя, якая праходзіць зараз іспыты, уваходзіць у праект пад вялікай назвай «Тэхналогія атрымання і ўжывання феромонных прэпаратаў у інтэграванай сістэме абароны лясу ад небяспечных энтамашкоднікаў: сасновага шаўкапрада, звычайнага і рыжэга сасновых пілішчыкаў», якія запланаваны Дзяржаўнай праграмай інавацыйнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2007—2010 гады.

Дзімтры Альбер.



Якаў МАРЧАНКА дэманструе пастку для шкоднікаў.

У здраўніцах Нацыянальнага парку «Нарачанскі» ў першым паўгоддзі адпачылі больш як 33,6 тысячы чалавек

У першым паўгоддзі 2007 года ў санаторыях, пансіянатах і базях адпачынку Нарачанскай курортнай зоны (усогу 13 аб'ектаў) адпачылі 33 616 чалавек, з іх — 4560 замежных грамадзян. Аб гэтым паведаміў карэспандэнт **БЕЛТА** начальнік аддзела турызму, экалагічнай асветы і інфармацыйнага забеспячэння Нацыянальнага парку «Нарачанскі» Аляксей Шапешка.

Паводле яго слоў, кліматычныя ўмовы краю аказваюць прыянае ўздзеянне на самаадчуванне, настрой і эмацыянальны стан адпачывальнікаў. Гэтым і вызначаецца прыянасць гэтых месцаў для масавага адпачынку і аздарулення.

У Нарачанскай курортнай зоне разведаны санаторыі, якія спецыялізуюцца на лячэнні страўнікава-кішчачных, сардэчна-сасудзістых, неўралогічных захворванняў, хвароб дыхальнай сістэмы і інш. З усіх здраўніц рэгіёна за першае паўгоддзе 2007 года найбольшую колькасць турыстаў прыняў санаторна-аздаруленны комплекс «Прыазёрны» — больш як 4 тыс. чалавек. У Нацыянальным дзіцячым аздаруленным лагэры «Зубраня» за гэты перыяд аздаравіліся больш як 5 тыс. хлопчыкаў і дзяўчынак, адзначыў суб'ядэнт.

Аляксей Шапешка расказаў, што ў студзені — чэрвені больш як 2 тыс. турыстаў пабывалі на розных экскурсіях, якія прапануе Нацыянальны парк «Нарачанскі». Турыстычныя стаянкі парку наведвалі больш як 4 тыс. чалавек.

У 2006 годзе санаторыі і базы адпачынку Нарачанскай курортнай зоны прынялі больш як 64 тыс. чалавек з Беларусі і з-за мяжы. Паводле слоў Аляксея Шапешкі, плануецца, што ў 2007 годзе тут змогуць адпачыць і правіць здароўе прыкладна 70 тыс. чалавек.

Юлія ПАДЛЯШЧУК, БЕЛТА.

На конкурс апавяданняў

Недзе пад столлю гудзела надукулівая муха — дзёрла цішыню перапоўненага адзінотай бальнічнага пакоя. На тумбачы атрутна дзіміўся імбрывак, і абзавячы сценны лілі сіль люмінесцэнтныя лямпны. Бутэлеці з вадкасцю на высокіх жалезных штавах адкідалі цені на ложка, на якім ляжаў хворы. Прасціна варушылася ад частага і цяжкага дыхання, ад чаго няўрымслы стаяк штрыхоў і ліній з кожным выдыхам папахліва разбягаўся па кутак невялічкага пакоя і збіраўся з удыхам да купы. У адзінае ў пакой акно стомлена зазіралі таполі, пераплеценныя між сабою веццем, якое нечым нагадвала сашчэпленыя на грудзях кашчавыя пальцы хворэга. За акном, калі ўглядацца, струменілася жыццём вірліва гарадская вуліца, але чалавека ў ложку гэта не цікавіла ўжо, жыццё для яго звужылася да памеру гэтага пакоя і ён, па ўсім відаць, царліва змірыўся з гэтым. Вусны хворэга былі шчыльна сціснутымі, а вочы не рухомымі і вілготнымі: каму хоць чакае скарацца непазбежнасці...

«У яго асіметрычна твар і маленькі нос, — падумала жанчына, разглядаючы хворэга, нібыта ўпершыню бачыла. — І усё ж ён па-ранейшаму эгэптанты. Відаць, хвароба і тая не здолела сцерці з яго твару прыянасць юнацтва. І усё ж, як шмат чаго залежыць ад выпадку!..» Сцвярджаючы тое ў думках, яна, відаць, і сама не задумвалася над тым, што мела на ўвазе. Бо ад якога такога выпадку залежыць усё: ад таго, што яна тут, у гэтым бальнічным пакоі, ці ад таго, які звёў іх некалі разам? Імкнучыся не парушаць цішыню, якая пана-

вала ў пакоі, жанчына прашпацывала да тумбачы з імбрывчым і выцягнула провад з разеткі. Пасля вярнулася да ложка і селі на ўскрайку яго, у нагах хворэга. Думкі зноў вярнулі яе ў мінулае. Яна паспрабавала аднавіцца ў памяці гэтага чалавека такім, якім ён быў некалі даўно, — тады, калі яны былі яшчэ разам, калі астатні свет быў ад іх надта далёка. Нітка ўспамінаў увесь час

— Не пара, — падтаквалі ім і суседзі.
— Жыццё надта доўгае для аднаго каханьня! — заявіў у хуткім часе і той, каго яна пакахала. І пачаў зноў хадзіць — знічкаю некуды на некалькі тыдняў. А яна чакала, прымаля яе, спадзючыся на суд, дурнага адна ад чаканьня. «Жыццё надта кароткае, каб раскідацца сваімі пацучыямі», — пераканвала яна сябе і чакала.

Алесь ПАПЛАЎСКІ

ЦІ ТРЭБА БАЯЦЦА ЦЯБЕ, ЖЫЦЦЁ?

блыталася. У памяці ўсплылі нейкія асобныя фрагменты яе жыцця, якое некаторыя і жыццём не называлі б...
Яна была ў яго трэцім жонкай. Нялёгка справа кахаць чалавека, які кахае ўсіх жанчын у свеце. Менавіта аб гэтым яе папярэдвала нбжочыца маці.
— Ляньш, ты лепшая, чым тыя юнацтва. І усё ж, як шмат чаго залежыць ад выпадку!..» Сцвярджаючы тое ў думках, яна, відаць, і сама не задумвалася над тым, што мела на ўвазе. Бо ад якога такога выпадку залежыць усё: ад таго, што яна тут, у гэтым бальнічным пакоі, ці ад таго, які звёў іх некалі разам? Імкнучыся не парушаць цішыню, якая пана-

Усе мы спатыкаемся ў гэтым жыцці. Спатыкаемся на ішчасці і няшчасці, часе і няўчасці, на чужым і сваім лёсе. Што зробіш — жыццё. І жаданне, імкненне ведаць пра гэта — мо спроба прадавацца жыццю, а мо і папярэджанне некаму. Бо жыццё апроч усяго — яшчэ і творчасць. Тварэнне сабе.

Віктар КАЗЬКО.

так і не нарадзілася. І замуж яна больш не выйшла — прызвычалася жыць у адзіноце. Мінаў час. І аднойчы, калі яна вымала ў чарговы раз з паштовай скрыні газету, да ног яе выпала паштоўка. Яна пазнала гэты разамшысты папчырк. Яшчэ б не пазнаць яго! Ліст быў карочэнькі: «Я ў бальніцы. Прыязджай развітацца...» Яна моўчы прабегла па радках і схавала ліст у шафу. І толькі тады нечакана адчула, што ў ёй усё пуста. «Няўжо усё сціраецца? Няўжо усё мінае? — падумала яна са страхам, сілячыся выклікаць пацучыі штучна. І не змагла...
Жанчына адравалася ад успамінаў і скося зірнула на чалавека ў ложку. «Вось, выходзіць, і сустрапіцца дзве супрачыннасці: мінус на плюс, плюс на мінус, — падумала яна, кранаючыся пальцамі сівыны яго валасоў. — Якое усё ж кароткае гэта жыццё! Які мізэрны людскі жаданні! Што прывяло мяне сюды, у гэту бальніцу? туга на тым, каго ніколі не было? — можа я несправядліва да яго?..»
Яна была цяжарная ўжо, калі ён вярнуўся ў чарговы раз, каб пацвердзіць выведзеную са сваёй існасці аксіёму:
— Жыццё надта доўгае для аднаго каханьня!
З пільты яе выцягнулі тыя ж суседзі, нахапіліся выпадкова. Маці памерла незадоўга да гэтага і ўжо не магла папракнуць яе. Ды і ці папрокі ёй былі патрэбныя на той момант? Жыццё спынілася. Дзіця

ды, нечакана адрынулася. Ёй расхачэлася быць сведкам гэтай яго немачы і бездапаможнасці. «Што было, тое даўно мінула ўжо! — падумала яна дзю мінулага. — Толькі чаму гэтае разуменне прыходзіць да нас так позна?» Яна прымусіла сябе падняцца і апрадуць папіто. «Але як жа ён? — завагалася яна. — Ці па-хрысціянску гэта — кінуч чалавека саманасам з яго адыходам?..»
Яна падыйшла да акна і адчыніла фортыку. Цені дрэў за акном сталі невяржывымі. Вечар выціскаў з востэньскага неба халодную імжу, і непагадзь дыхала прама ў твар вялікім адвечным сумам. А яшчэ яна чула нечужыя галасы. Шмат галасоў. І ёй паддалося, што гэта галасы памерлых, тых, хто быў некалі з ёю побач. Яна мітусліва зашліла гузікі на папіто і накіравалася да выхаду. У дзвярах ледзь не збіла з ног кабету з кветкамі. Позіркі жанчын на хвіла на тым, каго ніколі не было? — падумала яна са шкадваннем, узіраючыся ў гэты спярэжаны зморшчымі, старэчы твар. — Напэўна, яшчэ адна ахвяра яго залічана. Калі адна ніколі не заўвердзіцца з сваёй праўдзе. Час нясе нас вельмі пільночна невядамо куды. Час зжырае нас аднагоды, — не бяде страху падумала, і я раптам апанавала пацучыё поўнай ужо спустошанасці. І тое, дзеля чаго яна прыйшла сюды, тое, чым жыла ўсе апошнія га-

Узровень колькасці цэзію і стронцыю ў беларускіх прадуктах не перасягае дапушчальнага

У прадуктах харчавання, што вырабляюцца беларускімі прадпрыемствамі, узровень колькасці радыёнуклідў цэзію-137 і стронцыю-90 не перавышае дапушчальнага. Аб гэтым карэспандэнт **БЕЛТА** паведамліў ў Рэспубліканскім цэнтры гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя (РЦГЭГЗ).

Паводле слоў спецыялістаў, такія даныя былі атрыманы ў выніку праведзеных у першым квартале гэтага года падраздзяленні радыяцыйнага кантролю устаноў, якія ажыццяўляюць дзяржаўнагляд, даследаванні. На колькасць радыёнуклідаў было праведзена больш як 18,8 тыс. проб прадуктаў харчавання з вытворчага сектара і асабістых падсобных гаспадарак, з іх 617 проб — на колькасць стронцыю-90.

Пры таксама паказалі, што фактычная колькасць цэзію-137 у асноўных прадуктах харчавання з вытворчага сектара значна ніжэйшая за нарматыўны узровень. Разам з тым, перавышэнне дапушчальных узроўняў па колькасці гэтага элементу рэгістравалася ў малацэ, што атрымліваецца ў асабістых падсобных гаспадарках Брэскай і Гомельскай абласцей, а таксама ў лясных ягдах, што растуць на Гомельшчыне, Міншчыне і Магілёўшчыне, грывах у Брэскай, Гомельскай, Мінскай і Магілёўскай абласцях і ў наваколіі сталіцы. Колькасць цэзію-137 была таксама перавышана ў лекавых травах з Гомельскай, Мінскай і Магілёўскай абласцей, мясе дзікіх жывёл, якія насалюць Гомельшчыну, Магілёўшчыну і мінскія лясы, рыбе з гомельскіх вадаёмаў. Перавышэнне дапушчальных узроўняў па колькасці стронцыю-90 было зарэгістравана ў пробах малака з асабістых падсобных гаспадарак Гомельскай вобласці. У Брэскай і Гомельскай абласцях зарэгістравана 30 населеных пунктаў, у якіх малако не адпавядала патрабаванням РДУ-99 па колькасці цэзію-137. У 7 населеных пунктах Гомельскай вобласці выяўлена перавышэнне па колькасці стронцыю-90 ў малацэ з асабістых падсобных гаспадарак.

У РЦГЭГЗ адзначылі, што інфармацыя аб населеных пунктах, дзе па выніках радыяцыйнага кантролю выяўлены перавышэнні па колькасці цэзію-137 і стронцыю-90 ў малацэ з асабістых падсобных гаспадарак, накіроўваецца ў Дэпартамент па ліквідацыі наступстваў аварыі на ЧАЭС, Мінсельгасхарч і аблвыканамы для правядзення ахуючых мерапрыемстваў. Гэта дасць магчымасць у будучым забяспечыць атрымнанне нарматыўна чыстых прадуктаў харчавання.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

| в.мільянах беларускіх рублёў | | | | |
|------------------------------|---|------------|-----------------|-----------------|
| № п/п | Наіменаванне статьи | Символ | 01.07.2007 г. | 01.07.2006 г. |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 1 | АКТИВЫ | | | |
| 2 | Денежные средства | 1101 | 5 018,6 | 2 865,6 |
| 3 | Средства в Национальном банке | 1102 | 3 054,7 | 2 490,5 |
| 4 | Государственные ценные бумаги: для торговли | 1103 | 3 299,8 | 10 052,0 |
| | удерживаемые до погашения | 11031 | 3 299,8 | 10 052,0 |
| | в наличии для продажи | 11032 | 0,0 | 0,0 |
| | | 11033 | 0,0 | 0,0 |
| 5 | Кредиты и другие средства в банках | 1105 | 7 466,6 | 10 405,5 |
| 6 | Кредиты клиентам | 1106 | 38 235,7 | 37 666,4 |
| 7 | Долгосрочные финансовые вложения | 1107 | 0,0 | 0,0 |
| 8 | Основные средства и нематериальные активы | 1108 | 13 540,4 | 8 562,2 |
| 9 | Прочие активы | 1109 | 4 509,3 | 4 211,6 |
| 10 | ИТОГО активы | 110 | 75 125,1 | 76 253,8 |
| 11 | ОБЯЗАТЕЛЬСТВА | | | |
| 12 | Средства Национального банка | 1202 | 0,0 | 0,0 |
| 13 | Кредиты и другие средства в банках | 1205 | 11 511,3 | 16 849,9 |
| 14 | Средства клиентов | 1206 | 31 401,0 | 31 175,6 |
| 15 | Ценные бумаги, выпущенные банком | 12 | | |

Пад рэдакцыяй майстра спорту Мікалая ГРУШЭУСКАГА БЛІЦ-31

Мы паведамілі ўжо, што токар-універсальны завод «Тэхнапрыбор» Дамітрыю КАМЧЫЦКАМУ (Магілёў) Міністэрствам спорту і турызму Рэспублікі Беларусь прысвоена ганаровае званне нацыянальнага майстра спорту па шашкавай кампазіцыі. У якасці заданню чарговага бліц-конкурсу ён даслаў у рэдакцыю наступныя свае задумкі:

№ 1. БЕЛЫЯ: d6, e5, f2, g1, h6 (5). ЧОРНЫЯ: f6, h8, g7, h2, h4 (5).

№ 2. БЕЛЫЯ: d2, e3, e7, f2, f4, f6, h2, h6 (8). ЧОРНЫЯ: b2, b4, b6, c3, c5, d6, f8, h4 (8).

№ 3. БЕЛЫЯ: a3, b4, c1, c5, d6, f6, g7 (7). ЧОРНЫЯ: a5, c3, d2, d8, e3, g3, h2 (7).

№ 4. БЕЛЫЯ: c7, d2, d4, d6, e5, f2, f4, f6, g3 (9). ЧОРНЫЯ: b2, b4, b8, f8, g7, h4, h6, h8 (8).

№ 5. БЕЛЫЯ: c1, d2, f4, f6, g7, h6 (6). ЧОРНЫЯ: b4, b6, c3, c5, d6, h2, h4 (7). А што будзе, калі чорным дабавіць простую на f2?

Ва ўсіх камбінацыях — ход і выйгрыш белых.

Тэрмін для адказаў традыцыйны — два тыдні. Накроўвайце іх на адрас рэдакцыі газеты «Звязда»: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. Рубрыка «Шашкі».

Пераможца атрымае прыз ад Д. Камчыцкага — кнігу І. Галаўні «Корифеи русских шашек» (Наваполацк, 2004). Наш шчодрый аўтар прысягае конкурс 90-годдзя газеты «Звязда».

Тры турніры Аб выніках турніру «Пастаўская вясна»-4 мы паведамілі ўжо.

А ў Слоніме адбыўся 20-ы мемарыял мясцовых шашыстаў М. Крата і братоў М. і І. Малешкаў. І тут вызначыўся двойчы чэмпіён свету, міжнародны громайстар Андрэй ВАЛЮК (Гродна). Двухразовы чэмпіён Беларусі, майстар ФМЖД Яўген Кандрачэнка (Гомель) адстаў ад яго на адно ачко. Кандыдат у майстры спорту Ігар Гайдукевіч (Баранавічы) заняў трэцяе месца. Ён апыраўдзіў майстроў Вітала Варушылу (Мінск), Аляксандра Андрэянава (Ваўкавыск), Вітала Аніска (Слонім) і мінчаніна Андрэя Маісеева.

Яўген Кандрачэнка перадаў нам цікавы варыянт гульні адной з партый слабораніцтваў, які прааналізаваў пераможца Андрэй Валюк:

БЕЛЫЯ: a5, a7, b6, d2, e1, f2, g1 (7). ЧОРНЫЯ: b8, d8, e5, f4, f6, g3, g5, h2, h4 (9).

1. bc7 d:b6 2. a:c7 3. ab8 dc5 4. ba7? (4. de3)=e4? 5. fe3 6. a:g7/h8 fe3 7. dh6 з запіраннем чатырох простых чорных (!).

На барысаўскім заводзе «Аўтагайраўмацыйнік» ладзілася адкрытае першынства прадпрыемства, у якім перамоў святкаваў Яўген КАНДРАЧЭНКА. Другі прыз выйграў двухразовы чэмпіён свету, міжнародны громайстар са сталіцы Аркадз Пляжкін. За імі ў турнірнай табліцы размясціліся тройчы чэмпіён краіны мінчанін Уладзімір Бельяеў. Так што рэйтынг удзельнікаў быў даволі высокім, а турнір стаў рэспубліканскім па сваім значэнні.

КРЫЖАВАНКА

Крыжаванка з сеткай і нумараванымі клеткамі для ўстаўкі слоў.

4 ГАСЦЁЎНЯ

ЗВЯЗДА 19 ліпеня 2007 г.

ШТО вы ведаеце пра Японію і яе культуру? У галаве адразу ўзнікаюць словы «кімано», «самурай», «хайку», «аніме»... А далей? Далей пачынаеце прызадумвацца, праўда? Аказваецца, не так і шмат мы, беларусы, ведаем пра гэту далёкую і загадкавую краіну. Краіну квітанцовай сакуры, чайных цырымоній і вытанчаных рытуалаў. Куды пайсці ў першую чаргу, каб павялічыць багаж сваіх ведаў? «Канешне, да нас!» — адказвае спадарыня Масако Тацумі, ініцыятар стварэння і кіраўнік Інфармацыйнага цэнтры японскай культуры.

У невялікім пакоі чыста і светла. Фотавывявы некранутай японскай прыроды, рознакаляровыя рабеленыя, малючкі «пазітывага іерогліфаў» амаль пад самай столгою, арыгатамі — фігуркі з паперы, зашклёныя стэкламі з драўлянымі японскімі лялькамі, посудам, «хасі» — палачкамі для ежы, фарфаравымі старадаўнімі статуэткамі, паштоўкамі... і дзіцячымі кнігамі, кнігамі. А сярод усёй гэтай прыгажосці, нібы дапаўненне намалёванай японскай карціны, гасціна ўсміхаецца мініяцюрная Масако-сан, стваральніца і гаспадыня «часцінкі Японіі». Ненадолькі ад яе, за невялікім сталом, заўважаю малое дзяхуно, якое з цікаўнасцю пазірае на мяне з-за японскай размаўляўкі.

— Я нарадзілася ў Кіёта, былай сталіцы Японіі, — гаворыць Масако-сан пасля майей просьбы раскажаць пра сябе, — але лёс склаўся так, што Беларусь стала маім другім домам. І я гэтакім вельмі рада. ЯК УСЁ ПАЧЫНАЛАСЯ А пачыналася усё з казак. Так-так, са звычайных рускіх казак, кні-



калі менавіта я выбрала імя для дачушкі. «Ю» — «чалавек, які злучае культуры Японіі і Беларусі», а «Э» — «імклівае, дзейнасць, накіраванне жыццёвага вопыту». Але гэта было пазней. А пакуль... У 1996 годзе Масако Тацумі пачала выкладаць японскую мову на факультэце міжнародных адносін БДУ. Усяго ў групу запісаліся дваццаць чалавек. І тут высветлілася, што японскія падручнікі і слоўнікі катастрофічна не хапае. Выратаваў становішча невялікі ліст Масако-сан, надрукаваны ў японскай газеце «Інфармацыя японскага інтэрнацыянальнага цэнтры». У ім змяшчаўся зварот да японцаў з просьбай дапамагчы беларускім студэнтам вучэбнай літаратурай. Шмат людзей адгукнулася, сярод іх быў і звычайны інжынер з Такаімаі спадар Суўі Хіро. ЯДНАННЕ І ДАБРАЧЫННАСЦЬ — Мы ўвёсць час працаваці над літаратурай, але мне здавалася, што гэта вельмі мала, што я магу зрабіць нешта большае. Мне чарговы не хапала, хацелася прынесці больш карысці, хацелася, каб людзі больш ведалі пра маю радзіму.

Масако-сан ужо даўно абдумвала ідэю стварэння Інфармацыйнага цэнтры японскай культуры. У 1999 годзе яна вырашыла, што цалкам гатова для яе ажыццяўлення. У фондзе з радыёсцю далі «зялёнае святло». Жанчына звольнілася з універсітэта і накіравалася... у 5-ю дзіцячую бібліятэку ва Уручыч.

— Чаму менавіта сюды? З калектывам гэтай бібліятэкі ў мяне склаўся добры адносіны, я ведала, што загадчык, Марына Пятроўна Бягун, мне не адмовіць. Да таго ж я жыў не вельмі далёка ад бібліятэкі.

9 верасня 1999 года Інфацэнтр пачаў сваё існаванне. Дату абралі пачаўшы ў 1999 годзе ў Японіі праходзіць Свята хрызантэма. У рамках аздараўлення праекта Масако Тацумі пры дапамозе фонду «Чыро» перадае медыкаменты, вітаміны і інструменты шас-



ТАМ, ДЗЕ УЗЫХОДЗІЦЬ СОНЦА

ці беларускім дзіцячам медыцынскім установам. Напрыклад, Рэспубліканскі дзіцячы хірургічны цэнтр двойчы, у 2002 і 2004 гадах, атрымаў мэдынструменты. Таксама двойчы дзякавалі Масако-сан у Мазырскім гарадскім дабрачынным аб'яднанні «Дзіцячы дзяхет» (2005, 2006 гады). Зведла дапамогу і мінская санаторная школа-інтэрнат № 2.

Культурны праект Інфармацыйнага цэнтры даволі аб'ёмны. Масако-сан пры дапамозе сваіх беларускіх сяброў перакладае японскія дзіцячыя кнігі і дорыць школам і бібліятэкам Беларусі. Больш за сто з іх атрымалі кнігу Мамако Ісі «Нон-цян на воблаку», якая перакладва вядома японка, спадарыня Міура Мідору, і на свае грошы надрукавала ў Расіі. Фонд «Чыро» выкупіў 120 экзампляраў і перадаў беларускім дзяхетам. Сёння перададзена больш за семдзесят дзіцячых кніг, трыццаць з іх вы зможаце паглядзець у самім Інфацэнтры.

«Песні Басё» — першы музычны праект, ажыццяўлены па ініцыятыве Масако-сан у 2004 годзе і прымеркаваны да 360-годдзя японскага класіка.

— Я прапанавала кампазітару Ганне Кароткіннай напісаць музыку да вершаў Басё. Спалучэнне старадаўняй японскай паэзіі ў выкананні Волгі Сотнікавай і музыкі сучаснага беларускага кампазітара дало цікавы вынік. Я засталася задаволенай тым, што атрымалася. У гэтым годзе Ганна плануе запісаць «Чайныя лісты», сюіту для фартэпьяна на японскія тэмы. «Чайныя лісты» — аранжыроўка японскай паэзіі X—XII стагоддзяў. Я ўжо чула чарнавы варыянт — цудоўна!

«Месяц і Сонца» — другі муз. праект. Гэта, здаецца, спалучэнне неспалучальнага: японскай народнай песні на беларускай мове.

— Я пераклала песні на рускую мову, Алесь Камоцкі — на беларускую, а Зміцер Вайцшоўскі зрабіў аранжыроўку. Музыка выкарыстоўвалася розных накірункаў. Атрымалася незвычайна і вельмі прыгожа.

Па гарызанталі: 1. Старажытны рукапіс. 6. Адтуліна, зробленая ў зямной кары для здабычы нафты, газу, вады і інш. 13. Беларускі харавы дырыжор, фалькларыст, даследчык беларускай музычнай творчасці. 14. Крайсер расійскага ВМФ у 1895—1904 гг. 15. Слой глебы, перавернуты, падняты плугам. 16. Збожжавы злак з мяцількавым суквеццем. 17. Доклад невінаватасці: «Мяне там не было». 18. Баваўняная тканіна з тоўстай пражы, звычайна жоўтага колеру. 20. Т. зв. бамбукавы мядзведзь. 21. Глыбучая землярэарнальная машына. 23. Абласны цэнтр у Туркменістане. 24. Грашовая адзінка ў Арменіі. 25. Адрэзаны кавалачак хлеба, сала, яблыка і інш. 26. Некалькі вершаў, апублікаваных адначасова. 27. Другі голас у музычнай партыі. 28. Т. зв. барановы гарох. 29. Грыб-баравік, які звычайна вырастае ў пару выпявання жыта. 33. Вазера на мякы ЗША і Канады ў сістэме Вялікіх азёр. 36. Тып, катэгорыя, «спецыяльнасць» ваенных самалётаў. 37. Хатнія туплі, звычайна без заднікаў, шлёпанцы. 40. Мыс на паўднёвым захадзе Іспаніі, паблізу якога ў 1805 годзе адбылася грандыёзная марская бітва. 44. Расійскі дзіцячы пісьменнік, аўтар кнігі «Дзяніскавы апавяданні». 48. Адлюстраванне на плоскаці паверхні геаметрычнага цела. 50. Даўней: радыёны музыкант на балі, танца, вечарыны. 55. Печ для выпяўкі чыгуну з жалезнай руды. 60. Высушаная тканка какасавага арэха. 61. Лепшыя расліны, насенне, пародзістыя жывёліны, прызначаныя для далейшага развядзення. 62. У геадэзіі: знак пункта з вядомай абсалютнай велічыняй. 63. Высокае афіцэрскае званне. 64. Літаратурная мова ў старажытнай Індыі.

Па вертыкалі: 1. Канцярэйская работніца, якая перадрукоўвае рукапісныя тэксты. 2. Буйны горад у Кыргызстане. 3. Ястрабіна птушка, якая харчуецца рыбай. 4. Папулярная палявая і садовая кветка. 5. Тое, што і антракт. 7. Навучанне, паведамленне вучням вучэбных звестак. 8. Расліны, якія пануюць у канкрэтнай расліннай супольнасці. 9. Ядавітая змяя, «сваяцкая» кобры, мамы і інш. 10. Радзіма і царства Адзіся. 11. Навука аб паходжанні і эвалюцыі чалавека. 12. У граматыцы: назменная часціна мовы. 13. Зорка ў сузор'і Кіта. 14. Прыстававанне ў цырку для страхойкі артыста. 15. Невялікі прымітыўны плуг для ворыва. 32. Тонкая празрыстая матэрыя. 34. Амерыканскі страў. 35. Размоўная назва група-пасажырскага аўтамабіля латвійскай вытворчасці. 38. Бинакулярны апычны прыбор, які дазваляе бачыць аб'ект аб'ёмным. 39. Краевы цэнтр у Расійскай Федэрацыі. 41. Драўляны духавы музычны інструмент. 42. Папугай, населены Інданезія і блізкаі да яе астравоў. 43. Металічны крук. 45. Каменная гара з вострымі выступамі і крутымі схіламі. 46. Славуці італьянскай скарпыч і кампазітар XVIII—XIX стст. 47. Кардонны, пластыкавы ліст з адтулінамі для механічнага выканання чарчэжных і інш. работ. 49. Кінаакцёр, народны артыст СССР (фільмы «Трактарысты», «Вялікае жыццё», «Два байцы» і інш.). 50. Чыны, погляды, якія не адпавядаюць агульнапрынятым. 53. Асаблівы метал у кіна- і фотаздымках. 54. Рашучы наступ у спрэчках, гульні і пад. 55. Металічны кручок для зашыльвання адзення. 56. Ледзяная глыба на моры. 57. Канічная труба для ўзмацнення гуку.

Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

Мая дачка ў свае пяць гадоў вельмі любіць слухаць Вайцшоўскага і з часу запісу дыска кліча яго не інакш як «дзядзя Дзіма».

Дыскі Масако-сан таксама дорыць школам і бібліятэкам, толькі музычным, разам з нотамі. На базе Інфацэнтры кожную нядзелю збіраецца клуб аматараў японскай моўнай культуры. Наведваюць яго ў асноўным студэнты і дарослыя людзі, якія жадаюць вывучыць японскую мову.

Час ад часу Масако-сан наладжвае свята ў японскім стылі, куды запрашае школьнікаў з прылеглых школ. Такія свята вываюць і раз'язнымі. Асабліва дэя — дэманстрацыя чайнай цырымоніі. Яе гісторыя бярэ свой пачатак яшчэ ў VIII стагоддзі. Цырымонія акружана асаблівай атмасферай, у ёй можа ўдзельнічаць не больш за пяць чалавек, і размаўляць падчас яе на звычайнай, штодзённай тэмы забараняецца. Даволі часта Масако-сан атрымлівае запрашэнні правесці такую цырымонію падчас якога-небудзь свята. Яна ніколі не адмаўляецца. Напрыклад, летась улады Светлагорска запрасілі японку на 45-годдзе горада. У чайнай цырымоніі, праведзенай у дзіцячым раённай бібліятэцы, удзельнічала амаль уся сям'я Тацумі: прыяцелі бацькі Масако-сан, Кадзую-сан і Ясукаі-сан, дапамагала маленькая Юэ.

Безумоўна, ёсць у Інфацэнтры і свае праблемы. — З дня чарнобыльскай трагедыі прайшоў больш за дваццаць гадоў. У Японіі пачынаюць забываць пра Беларусь. Зараз японцы з большай ахвотай дапамагаюць іракскім дзяхетам, таму фонду цяжка збіраць грошы для беларускіх. Сёлета пакуль не атрымалася аказаць дапамогу медыцынскім установам. Але я спадзяюся на лепшае.

ДРУГАЯ РАДЗІМА

— Цяжка было прызвычаіцца да беларускага клімату? — цікаўлюся.

— Не, проста тут крыху халадней і няма некаторых прадуктаў. Напрыклад, соевыя пасты — адной з абавязковых складовых японскай кухні.

— А якая кухня ў вашай сям'і дамінуе? — Мой муж гатуе вельмі смачныя дранікі, бліны, боршч. Я ж яго здзіўляю японскай экзотыкай.

— Якое ваша любімае месца ў Мінску? — Царква! — здзіўляе адказам Масако-сан. — Пасля вяселля я прыняла хрысціянства. Кожную нядзелю хадзіла ў царкву. У Беларусі прыгожыя царквы. Калі да мяне прывязваюць бацькі або сябры з Японіі, у першую чаргу мы наведваем царкву.

— Не шкадуеце, што пакінулі Японію? — У мяне цікавае жыццё, ёсць творчы запал і бясцілі ідэй.

— А па радзіме не сумуеце? — пытаюся я.

— Паглядзіце навокал! — Масако-сан абводзіць позіркам пакой. — Я кожную раніцу заходжу сюды і адчуваю, быццам вярнулася ў Японію. Тут мой дом, Беларусь стала для мяне роднай. Тут каханы чалавек, дачка, — Юэ, якая ўжо даўно сядзіць побач з матуляй і слухае нашу размову, шчасліва ўсміхаецца. — Бацькі штогод прылятаюць да нас, дапамагаюць Інфацэнтру. Гэта найлепшы жыццёвы шлях з тых, якія я магла абраць для сябе.

Сонца ў жыцці Масако Тацумі ўзышло.

— Пачакайце! — спыняе мяне на парозе Масако-сан. — Калі ласка, напішыце адрас бібліятэкі ў гэце. Так хочацца, каб больш беларусаў знаёміліся з культурай Японіі.

З задавальненнем выконваю просьбу спадарыні Масако: Дзіцячая бібліятэка № 5, вул. Русічанава, 48; тэл. 260-59-58. Таццяна ДАНІЛУШКІНА. Фота аўтара.

Сёння

Table with weather forecast for various cities: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст. Columns: Сонца, Усход, Заход, Дзёўжыня, Месца.

UV INDEX forecast for 64 and 58, with icons for sun, clouds, and rain.

Надвор'е на заўтра

Map of Belarus with weather forecasts for various regions: Гродна, Мінск, Магілёў, Віцебск, Брэст. Includes icons for weather conditions and temperature ranges.

...у суседзяў

Table with weather forecasts for neighboring cities: ВАРШАВА, ВІЛЬНЮС, КІЕЎ, МАСКВА, РЫГА, С-ПЕЦЯРБУРГ.

19 ліпеня

1922 год — каманда СССР упершыню прыняла ўдзел у летніх Алімпійскіх гульніх (XV), якія адбыліся ў Хельсінкі ў перыяд з 19 ліпеня па 3 жніўня. Каманда СССР заявляла 71 узнгароду. Беларускія алімпійцы прызёрамі не сталі. Дарчы, у гэты ж дзень у 1980 годзе пачалася маскоўская Алімпіада. Самую вялікую колькасць узнагарод тут здабыла савецкая каманда — 197 медалёў.

1822 год — французскі вучоны-вынаходнік Жазэф Ньепс зрабіў першы ў свеце фотаздымак.

«Ты любіш жыццё? Тады не губляйся, бо менавіта час — тая таяніна, з якой сплечена наша жыццё».

Бенджамін Франклін (1706—1790), амерыканскі дзяржаўны дзеяч, адзін з аўтараў Дэкларацыі незалежнасці ЗША.

— А я першы спытаў!

Журналіст пытаецца ў хлопца, які працуе на пляжы выратавальнікам: — Што самае непрыемнае ў вашай працы? — Калі тоўчыць мужыкі. Калі іх не выратуеш — яны паміраюць, а калі іх ратуеш і робіш ім штучнае дыханне — яны цябе б'юць!

ДЗЕ ЗАТРАЙМАЎСЯ ГАСПАДАР?



Гарэлку — для ацяплення дома

Амерыканец Лары Вайнгартэн вынайшаў для свайго дома ў Каліфорніі сістэму ацяплення на сумесі гарэлкі і вады. 53-гадовы Вайнгартэн, які з'яўляецца экспертам па воданагравальных прыборах, закончыў рэканструкцыю свайго трохпавярховай рэзідэнцыі ў 2006 годзе. Работы абышліся ўдальчыню ў 180 тыс. долараў. Цяпло ў доме забяспечвае сумесь гарэлкі і вады, якая пры дапамозе помпаў, што працуюць на сонечнай энергіі, прапускаецца праз сістэму труб, награвецца сонечнымі панэлямі і затым паступае ў падавал, дзе награве бак з вадою на 3,8 кубаметра. Фотаэлементы на даху выпрацоўваюць электраэнергію (кожная па 105 ват), якой хапае для асявятлення, работы камп'ютара і іншай бытавой тэхнікі. Гэта не першы прыклад дома, для якога рэсурсы выпрацоўваюцца натуральным спосабам. Напрыклад, амерыканскі праекціроўшчык Маццо Каатс і Цім Мелдрам распрацавалі ідэю будынка, які атрымлівае неабходную электраэнергію са шпітату.

Кар. БЕЛТА.

Advertisement for 'ШПАГАТ' (Shpagat) featuring agricultural machinery and contact information for 'ООО "ОЛМИР"'.

Advertisement for 'ЗВЯЗДА' newspaper, including contact details and subscription information.

Advertisement for 'Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ' and other editorial staff, including contact information.

Advertisement for 'Змяняецца рух аўтобусаў маршрутаў N-N 23, 65, 75, 90' with details about route changes and contact info.

Advertisement for 'Аўтарамі. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у "Звяздзе"' with details about reprinting rights.